Նոր պատրիարքի ընտրութեան համար յուսով ենք նախկին դէպքերը չեն կրկնուիլ. միայն մի խնդիր, որ կարի ուշադրութեան արժանի է, է այն՝ որ ոչ միայն Երուսաղէմայ միաբան չեղողները չեն կարող ընտրելի լինել, չեն կարող ընտրելի լինել և նոքա, որոնք կամովին հրաժարուել են կամ հրաժարեցրած են Երուսաղէմայ միաբանութիւնից. այս կարևոր կէտ է, որովհետև եթէ Կ. Պօլսոյ Ազգային ժողովը իրաւունք էլ ունենայ հաւանուն ցանկից դուրս անձանց ևս քուէարկել, բայց եթէ ընտրելեաց կարգից դուրս ձգուեն նաև այն եպիսկոպոսները որոնք հրաժարուած կամ հրաժարեցրած են Երուսաղէմայ միաբանութիւնից, այն ժամանակ Երուսաղէմայ պատրիարքական ընտրութիւնը շատ անձուկ շրջանի մէջ պէտք է կատարուի. օրինական ընտրելի թէև հազիւ երեք եպիսկոպոսներ մնան, բայց և կարող են արժանաւոր վարդապետներն ևս ընտրելի լինել ինչպէս եղաւ հանգուցեալ Եսայի պատրիարքը։

Միւս կողմից շատ արդարացի է այն սովորութիւնը որ հրաժարուածը կամ հրաժարեցրածը չի կարող ընտրելի լինել, որովհետև մի մարդ, որ չէ կամեցել կամ տոկունութիւն չէ ունեցել տանելու վանական միաբանութեան չարքաշութեանը, իրաւունք պիտի չունենայ միաբանութեան գլուխ լինելու ընտրելիութեան։ Աղօթենք առ Աստուած, որ արժանի յաջորդ յարուցանէ Երուսաղէմայ սուրբ Յակոբեանց Աթոռին։

Դնումենք այստեղ Երուսաղէմի Պատրիարքի ընտրութեան վերաբերեալ Սահմանադրութեան և Երուսաղէմայ առանձին կանոնագրութեան յօդուածները, և արտատպումենք Հանգուցեալ Եսայի պատրիարքի մասին կենսագրական համառօտ յօդուածը։

—

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.

Ազգ. Սահմանադրութիւն յօդ. 22. — Ս. Երուսաղէմի պատրիարք ընտրուելու անձը գոնէ երեսուն և հինգ տարին լրացուցած. և ի ծնէ Օսմանեան Տէրութեան հպատակ. Միաբանութեան եպիսկոպոսներէն կամ վարդապետներէն պէտք է ըլլայ. միանգամայն միաբանութենէն զատուած մէկը պէտք չէ ըլլայ։

Միաբանութենէն զատուած չեն համարուիր այն անձինքը՝ որ

Պատրիարքարանի Ժողովոց կողմէն ազգային պաշտօնի մէջ գործածուած են Երուսաղէմի Պատրիարքին հաւանութեամբ։

Կանոն Մխ. Ո-խոքն Ս. Եր-ուղէմ յօր. 29. — Ս. Երուսաղէմի Առաքելական Աթոռոյ Պատրիարքը Ազգային Երեսփոխանական Ժողովով կընտրուի Միաբանութեան ներկայած ընտրելեաց մէջէն, որոյ ցուցակը կըպատրաստուի հետևեալ կերպով։

Նախ՝ Միաբանական ընդհանուր Ժողով կըգումարի՝ Միաբանութեան ամբողջ եկեղեցական անդամոց կէսէն գէթ մէկ աւելի թուով, և ընդ նախագահութեամբ Պատրիարքական Տեղակալի, որ կը յիշեցունէ Ժողովականաց պատրիարքական ընտրելիութեան արժանաւորութեան հանգամանքը և կըհրաւիրէ զնոսա խղճի մտօք կատարել իրենց ընտրութիւնը։

Իւրաքանչիւր ընտրողը թղթի մը վրայ կըգրէ այն ամեն Մխ-ան եպիսկոպոսաց և վարդապետաց անուններըը, որք երեսուն և հինգ տարին լրացուցած, և Օսմանեան Տէրութեան հպատակ ըլլալով, ըստ իւր խղճի՝ կրօնական, բարոյական և ուսումնական բարեմասնութեամբք արժանի են Պատրիարքական գահը բարձրանալու։

Քուէհամար կըկատարուի սոյն քուէից, և առաւելագոյն քուէ ստացող անուններէն քուէից առաւելութեան կարգաւ եօթն անձինք որոշուելով ա-ա-ջին ց-ց-ակ մը կըպատրաստուի Էրէ-էն ընտրելեաց։

Ժողովականք երկրորդ անգամ՝ քուէարկութեան կըհրաւիրեն սոյն եօթնեքին ընտրելեաց ցուցակին մէջէն միայն երեք անձի վրայ՝ քուէնին ամփոփելու պայմանաւ. և քուէհամար կատարուելով Ելլ-ը-ը-ը ց-ց-ակ մը կը պատրաստուի Էրէ-էն՝ ընտրելեաց իւրաքանչիւրին ընդունած քուէից առաւելութեան կարգաւ, իսկ եթէ երկու ընտրութեանց ժամանակ հաւասար քուէներ պատահին վիճակաւ կորոշուի ընտրելին և սոյն երեքին ընտրելեաց ցուցակն իբր ա-ր-ժ-ան-ա-ւ-ո-ր-գ-ո-ն-ից ընտրելեաց ց-ց-ակ՝ հանդերձ առաջին եօթնեքին ընտրելեաց ցուցակաւ, և իւրաքանչիւր ընտրելոյ բարեմասնութիւնքն և արդիւնքն նկարագրող Տեղեկագրով կը ներկայացուի Ազգ. Երեսփոխանական Ընդհանուր Ժողովոյ, որ անոնց մէջէն կընտրէ զՊատրիարքն Ս. Երուսաղէմի, Կ. Պոլսոյ պատրիարքի ընտրութեան արամագրութեանց համեմատ։